

Порядок
визнання результатів навчання,
отриманих у неформальній/інформальній освіті або в інших ЗВО

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про освіту» особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти. Держава визнає ці види освіти та заохочує до здобуття освіти всіх видів.

Формальна освіта - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (далі - ЄКТС) - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Кредити присвоюються здобувачам після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати, спланувати, оцінити та виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті – це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній чи інформальній освіті.

Валідація результатів навчання — підтвердження компетентним органом факту, що вміння, знання та навички, здобуті людиною в умовах формальної освіти, неформальної освіти та інформальної освіти, оцінені відповідно до визначених критеріїв і відповідають вимогам стандарту освіти.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в інституті в порядку, визначеному законодавством.

1. Визнання неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу

1.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

1.2. Інститут може визнати результати навчання здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених освітньою програмою.

1.3. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), модульній роботі тощо. Не підлягають визнанню всі види атестації.

1.4. Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті передбачає такі етапи:

– здобувач вищої освіти звертається із заявою до начальника Інституту з проханням про визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, які здобувач отримав.

– розпорядженням заступника начальника Інституту з навчальної роботи створюється комісія, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті (валідація). Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях комісії обов'язкова.

1.5. Для визнання результатів та атестації набутих у неформальній або інформальній освіті знань:

– комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та, або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію;

– якщо комісія вважає за необхідне провести атестацію, то здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. У такому випадку здобувачу дається два тижні для підготовки до атестації. Метод оцінювання результатів навчання

визначається комісією відповідно до навчального плану. Комісія виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЄКТС.

1.6. За підсумками роботи комісія формує протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. Результати, набуті під час неформального навчання, можуть бути визнані повністю, частково або не визнані, про що фіксується у протоколі. У разі невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті призначається проведення контролю, про що також складається протокол.

Представник від комісії представляє Вченій раді Інституту протокол визнання неформальної чи/або інформальної освіти.

Вчена рада приймає до відома результати засідання комісії/атестації та затверджує їх.

При перезарахуванні навчальної дисципліни відповідно до рішення Вченої ради/комісії до навчальної картки здобувача вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер протоколу). Здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі.

У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернути з заявою про апеляцією до начальника Інституту.

Начальник Інституту створює наказом апеляційну комісію. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення. Рішення Апеляційної комісії є остаточним.

Протокол комісії, у якому міститься висновок стосовно визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної/інформальної освіти, а також заява на ім'я начальника Інституту з копіями документів (сертифікати, свідоцтва, посилення тощо) зберігаються в особовій справі здобувача.

Протокол у якому міститься висновок щодо не визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної/інформальної освіти, зберігається в навчально-методичному відділі.

2. Визнання формальної освіти учасників освітнього процесу

Академічна різниця – це розбіжність у переліку дисциплін (назві, загальному обсязі годин/ кредитів з дисципліни, формі підсумкового контролю з дисципліни, вивчення якої передбачене навчальним планом відповідного курсу до моменту зарахування здобувачів вищої освіти на старші курси в порядку зарахування, переведення (з іншого навчального закладу, форми навчання), поновлення, продовження навчання після академічної відпустки або надання можливості повторного навчання, за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності.

Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за заявою здобувача вищої освіти на підставі академічної довідки або додатку до документа про вищу освіту (диплома бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого закладом вищої освіти, завіреної в установленому порядку.

Заява про перезарахування дисциплін подається здобувачем на ім'я начальника Інституту на початку семестру, щоб у випадку невідповідності програмних вимог та відмови в перезарахуванні, здобувач міг здійснити підготовку з відповідної дисципліни зі своєю групою в повному обсязі.

За результатами порівняння навчального плану, за яким здобувач має навчатися в Інституті, та академічної довідки або додатку до документу про вищу освіту визначається *академічна різниця*.

Розмір академічної різниці на рік не може перевищувати 20 кредитів.

Якщо навчальним планом передбачено складання заліку та екзамену з однієї дисципліни, то до академічної різниці вноситься тільки екзамен.

Курсові роботи (проекти) рахуються як окремі навчальні дисципліни і можуть бути або перезараховані, або включені до академічної різниці.

Вибіркові дисципліни не вважаються академічною різницею.

У додаток до диплома вносяться усі нормативні та варіативні дисципліни, які опанував здобувач.

3. Порядок ліквідації академічної різниці

3.1. Здобувачі мають ліквідувати академічну різницю протягом семестру, з якого їх зараховано або поновлено в Інституті.

Термін ліквідації може бути подовжений з дозволу заступника начальника Інституту з навчальної роботи у разі об'єктивних обставин, підтверджених документально.

3.2. Навчальний матеріал, необхідний для складання академічної різниці, опановується здобувачем самостійно. Навчально-методичний супровід здобувача під час самостійної роботи здійснюється відповідною кафедрою.

3.3. Навчально-методичним відділом формується витяг з навчального плану підготовки за спеціальністю та рівнем освіти, на які здобувач зараховується або поновлюється. Витяг відображає графік складання дисциплінак академічної різниці.

3.4. Результати складання академічної різниці та перезарахування фіксуються в індивідуальній відомості на ліквідацію академічної різниці.

3.5. До навчальної картки здобувача та індивідуального навчального плану вноситься інформація про перезарахування та результати контрольних заходів, які засвідчуються навчально-методичним відділом. Обов'язково зазначається назва документа, на підставі якого проведено перезарахування дисциплін (серія, номер, назва закладу, який видав цей документ). Оцінки виставляються за чинною в Інституті шкалою оцінювання.

3.6. Відомості з ліквідації академічної різниці реєструються у Журналі реєстрації відомостей у навчально-методичному відділі.